

KARLSBORG

Riktlinje för ansvarsfördelning
inom hälso- och
sjukvårdsverksamheten

Gäller för:	Socialförvaltningen
Diarienummer:	2024-116
Beslutande:	Socialnämnden
Datum för beslut:	2018-04-04
Paragraf i protokoll:	§ 48
Gäller från och med:	2018-05-01
Dokumentansvar:	Socialchef
Aktualitetsprövning:	Ska ske under första året av varje mandatperiod.

Innehåll

BAKGRUND.....	2
ANSVARSFÖRDELNING	2
Vårdgivaren (Socialnämnden)	3
Verksamhetschef (VC)	3
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).....	4
SPECIFICERAD ANSVARSFÖRDELNING	4
Läkares ordination och kontakt med läkare m.fl.	4
Läkemedelshantering	5
Dokumentation	5
Delegering av arbetsuppgifter	5
Risk- och avvikelshantering	6
Anmälningsskyldighet enligt Lex Maria	6
Användning av medicintekniska produkter	6
Anmälan av legitimerad personal.	7

Bakgrund

Detta dokument behandlar ansvarsfördelningen mellan funktionerna verksamhetschef (VC) och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). Enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 4 kapitlet ska det där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamheten finnas någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef). Om verksamhetschefen inte är läkare med specialistkompetens, ska ledningsuppgifter fullgöras av en särskilt utsedd chefsöverläkare eller, i fråga om smittskydd, av en befattningshavare som har förordnats med stöd av smittskyddslagen.

Inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer ska det finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska (HLS 11 kap 4§)

Hälso- och sjukvårdsansvaret utgår från hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30). Offentligt finansierad hälso- och sjukvård ska vara organiserad så att den främjar kostnadseffektivitet. I 5 kapitlet 1 § specificeras de krav som ska uppfyllas på hälso- och sjukvårdsverksamheten för god vård. I 5 kapitlet 2 § står det att där det bedrivs hälso- och sjukvård ska det finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges.

Utöver detta finns ett antal föreskrifter som reglerar ansvarsförhållanden för t ex delegering, läkemedelshantering, journalföring, egenvård, medicintekniska produkter, Lex Maria och anmälan av legitimerad personal.

Enligt vårdgivarens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska en kartläggning göras över vilka mål och krav som gäller för respektive verksamhet. Verksamheten ska i sitt ledningssystem sedan ange hur uppgifterna är fördelade.

Ansvarsfördelningen av uppgifter mellan VC och MAS utgör en del av vårdgivarens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Ansvarsfördelning

Här redogörs översiktligt den fördelning av ansvar och uppgifter som beslutas av verksamhetsansvariga.

Vårdgivaren (Socialnämnden)

Ledningen av kommunens hälso- och sjukvård utövas av den eller de nämnder som kommunfullmäktige enligt 2 kap 4 § socialtjänstlagen bestämmer.

I Karlsborgs kommun är det socialnämnden som är ansvarig vårdgivare för hälso- och sjukvården. I ansvaret ingår att planera kommunens hälso- och sjukvård med befolkningens behov av sådan vård (HSL 11 kap 2§).

Vårdgivaren har ansvar för att planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård hälso- och sjukvård uppfylls samt att verksamhetschefens respektive MAS ställning i organisationen ger möjlighet att fullgöra sina uppgifter och sitt ansvar.

Verksamhetschef (VC)

Enligt 4 kapitlet 2§ HSL ska det inom kommunens verksamhetsområde som bedriver hälso- och sjukvården finnas en utsedd person som har ett samlat ledningsansvar, verksamhetschef (VC). Verksamhetschefen är vårdgivarens verkställare av hälso- och sjukvård. I Karlsborgs kommun är det socialchefen som är verksamhetschef. Vissa av verksamhetschefens ansvarsområden planeras, genomförs och följs upp tillsammans med enhetschef.

VC ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses samt främjar kostnadseffektivitet.

VC ansvarar för att det finns ett ändamålsenligt kvalitetssystem för att fastställa och dokumentera rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet kontinuerligt ska bedrivas för att fortlöpande kunna styra, följa upp och utveckla samt dokumentera kvaliteten i verksamheten.

VC ansvarar för att leda och organisera verksamheten så att framtagna riktlinjer av MAS görs kända och kan följas.

VC ansvarar för att det finns de resurser (personal, teknik, lokaler, kompetens) som behövs för att ge en trygg och säker vård samt sörja för att personalens kompetens upprätthålls genom vidareutbildningsinsatser och kompetensutveckling samt att personalen ges nödvändig introduktion.

VC får enligt 30 § HSL uppdra till annan befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda ledningsuppgifter.

VC ansvarar för att den årliga patientsäkerhetsberättelsen upprättas.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

MAS utövar sitt ansvar tillsammans med VC. Ansvaret innebär att patienterna får en säker och ändamålsenlig vård, ett omhändertagande av hög patientsäkerhet och god kvalitet samt att kvalitet och säkerhet upprätthålls och utvecklas genom att planera, styra, kontrollera samt dokumentera, redovisa och utvärdera arbetet.

MAS har ansvar för att utarbeta och besluta om riktlinjer och rutiner/vägledningar som behövs för sjukvårdsverksamheten. I MAS ansvar ingår även bl. a att utvärdera nämndens mål inom hälso- och sjukvård, följa upp verksamhetens hälso- och sjukvård samt att författningsbestämmelser och andra regler är kända och följa upp att de följs.

MAS utgör en viktig resurs för nämnden även i andra frågor som gäller verksamhetens säkerhet och kvalitet.

MAS har inget primärt ansvar för den individuellt inriktade vården av enskilda patienter, men kan ingripa i enskilda fall och bestämma över vård och behandling om det är nödvändigt för att patienten ska ges en god vård.

Specificerad ansvarsfördelning

Här redogörs översiktligt fördelning och ansvar av arbetsuppgifter inom de specifika område som i lagar och författningar är särskilt reglerade.

Läkares ordination och kontakt med läkare m.fl.

VC ansvar

VC ansvarar för att verksamheten organiseras så att samverkan med läkare och annan vårdpersonal med specialistkompetens kan ske på ett tillfredställande sätt samt så att läkares ordinationer kan verkställas.

MAS ansvar

- Att beslut om avtal och rutiner för hur kontakt tas med läkare eller annan vårdpersonal när en patients tillstånd fordrar det samt följa upp att de efterlevs.
- Att patienter får den vård och behandling som läkare och annan personal med specialistkompetens föreskrivet om samt följa upp att så sker.
- Att skapa regelbunden kontakt med andra vårdgivare.

Läkemedelshantering

VC ansvar

Att verksamheten organiseras så att läkemedelshantering kan ske på ett tillfredställande sätt.

MAS ansvar

- Att utarbeta riktlinjer och att det finns rutin för läkemedelshantering i den omfattning som behövs, samt följa upp att dessa efterföljs i verksamheten.
- Att läkemedelshantering årligen kvalitetsgranskas.

Dokumentation

VC ansvar

Att verksamheten organiseras så att kraven på journalföring kan följas.

MAS ansvar

- Att utarbeta riktlinjer för dokumentation där det också beskrivs hur dokumenthantering samt att förvaring och åtkomst av patientjournaler ska ske, samt följa upp att riktlinje följs.
- Att följa upp så att patientjournaler förs i den omfattning som patientdatalagen föreskriver.

Delegering av arbetsuppgifter

VC ansvar

Att verksamheten organiseras så att kraven på beslut om att delegera hälso- och sjukvårdsuppgifter kan följas.

MAS ansvar

- Att utarbeta riktlinjer och att det finns rutiner för delegering i den omfattning som behövs, samt följa upp att riktlinjer och rutiner är kända och följs.
- Att beslut av delegerat ansvar för hälso- och sjukvårdsuppgifter är förenliga med patientsäkerheten samt följa upp beslut om delegering.

Risk- och avvikelshantering

VC ansvar

- Att avvikelser och risker följs upp i verksamheten.
- Att riskanalys görs, till exempel inför organisationsförändringar eller införande av ny teknik.
- Att händelseanalyser görs i samband med avvikelser/vårdskador i samverkan med MAS.

MAS ansvar

- Att utarbeta riktlinjer och att det finns rutiner för risk- och avvikelshantering i den omfattning som behövs samt följa upp att riktlinjer och rutiner är kända och följs.
- Att rapportera och redovisa utredning till nämnd vid allvarliga vårdskador.
- Att redovisa till nämnd om avvikelser mm

Anmälningsskyldighet enligt Lex Maria

MAS ansvar

- Att anmälan görs till den nämnd som har ledningen för hälso- och sjukvårdsverksamheten, om patienten i samband med vård eller behandling drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom. Vårdgivarens ansvar är att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg, IVO (3 kap. 5§ PSL & HSLF-FS 2017:40).

Socialnämnden har utsett MAS att svara för anmälningsskyldigheten, beslutet är angivet i delegationsordningen.

Användning av medicintekniska produkter

I författningen SOSFS 2008:1 framgår det att verksamhetschefen har ansvaret, men får uppdra åt sådana befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. MAS har uppdrag att ansvara för vissa delar.

VC ansvar

- Att verksamheten organiseras för att möjliggöra en säker användning och hantering av medicintekniska produkter.

MAS ansvar

- Att det finns förutsättningar för att användning av medicintekniska produkter kan ske på ett säkert och ändamålsenligt sätt.
- Att riktlinjer och produktanvisningar för användning och hantering av medicintekniska produkter utifrån efterlevs.
- Att information om medicintekniska produkter som myndigheter ger ut görs tillgängliga för all berörd personal.
- Att svara för anmälningsplikten till IVO avseende olyckor och tillbud.

Socialnämnden har utsett MAS att ansvara för medicintekniska produkter enligt SOSFS 2008:1, beslutet är angivet i delegationsordningen.

Anmälan av legitimerad personal.

I PSL 3 kap 7 § det framgår det att vårdgivaren får utse vem som ska anmäla till IVO när en legitimerad person befaras utgöra en fara för patientsäkerheten.

Socialnämnden har utsett MAS att svara för anmälningskyldigheten enligt PSL, beslutet är angivet i delegationsordningen.